

Sənət yollarında

Səhnəmizin fədakar aktyoru

Xalq artisti Hacı İsmayilov kino məşhurlaşdırsa da, o, əvvəldən teatr aktyorudur. Hazırda Teatr Xadimləri İttifaqında sədr səlahiyyətlərini yerinə yetirir. 80 yaşının astanasında sənətkarın keçdiyi həyat yoluna onun öz monoloqunda nəzər saldıq.

Uşaqılıq

Müharibə vaxtı 1944-cü ilin yanvarın 22-də dünyaya gəlmişəm. Amma müharibənin törətdiyi çətinliklərdən xəbərsiz idim. Bütün günü İçərişəhərdəki o daş küçələrdə, qala divarlarının üstündə ora-bura qaçırdıq. Top əvəzinə köhnə corabları iç-içə yumrulayıb futbol oynayırdıq. Hər dəm imkan düşəndə gedib həmin küçələrdən keçirəm, o günləri xatırlayıram.

Bir əlimdə çanta, o birində mürəkkəb şüşəsi, məktəbə gedirdim. Uşaqlarla dalaşanda o şüşə tez-tez sınır, üst-başım mürəkkəbə bulaşır. Kasıb ailədən olduğum üçün tay-tuşlarımdan pal-paltar sarıdan geri qalmağım mənə təsir edirdi. Qurduğum xəyalları teatrda canlandırmaq istəyirdim. Buna görə də məktəbdə bir idman dərşinə, bir də teatr dərnəyində məşqlərə həvəsli idim. Ölkədə tanınan bir müəllimimiz vardı – Zərbəli Səmədov. Özfəaliyyət dərnəyində çıxışımı görəndən sonra mənə dedi ki, bala, sən get, artist ol. O vaxt dərnəklər uşaqların yetişməsində çox böyük rol oynayırdı.

Teatrda ilk addımlar

Yuxarı sınıflərdə oxuyanda həm Lütfi Məmmədbəyovun xalq teatrına gedirdim, həm də futbola məşğul olurdum, yaxşı qaçıçı idim. Bir müddət belə davam elədi, sonra hiss etdim ki, incəsənətə meyylim daha çoxdur və bu, idman istəyimi üstələdi. Məktəbi bitirəndən sonra 2 il teatr institutundan kəsildim. Əvvəlki ildə boy-buxunum Adil İsgəndərovun xoşuna

gəlmədi. Növbəti dəfə miz üstündə ritmi tuta bilmədim, əlim əsdi. Nəhayət, 3-cü cəhdə Rza Təhmasib mənə qəbul elədi. Məlik Dadaşov, Rza Sarabski, Nəsir Sadıqzadə kimi müəllimlərdən dərs aldım. Sonra bütün kursumuzu İrəvana, Azərbaycan Dövlət Dram Teatrını bərpa etməyə göndərdilər. İlk rollarım da o teatrın səhnəsində oldu. Amma ata-anam yaşlı, mən də yeganə övlad olduğum üçün sonra qayıtdım Bakıya. Bir il institutda sənətdən dərs dedim, amma teatrda işləmək istəyirdim. Bu arada Sumqayıt Teatrı açıldı və mən də orda işləməyi seçdim.

Böyük səhnədə

1970-ci ildə mənə Akademik Milli Dram Teatrında işə qəbul etdilər. Burda nəhəng aktyorlarla birgə səhnəyə çıxıb adicə nize tutmağın özü bir etimad idi. Yadıma düşür ki, ilk rollarımdan biri Mirzə Fətəli Axundovun "Hekayəti xırs quldurbasan" tamaşasında bir cə kəlmə sözü olan Kərəm olub. Səhnəyə çıxıb "Qaçsa, qaçar, eee" deyirdim, vəssalam. Daha çox səsimdən istifadə edirdi rejissorlar.

Tofiq Kazımovun "Hamlet" tamaşasında Hamletin atasının – kölgənin səsinə çıxarırdım, özü də səhnənin altından. Əşrəf Quliyev, Məmmədkamal Kazımov, Mehdi Məmmədovun tamaşalarında kiçik rollarda oynayırdım. Tədrisən teatrda rollarım böyüdü və artdı. İlyas Əfəndiyevin "Mahnı dağlarda qaldı" tamaşasında Dördüncü qaçaq, Nazim Hikmətin "Şöhrət və ya unudulan adam" pyesində Kişi, Səməd Vurğunun "İnsan" dramında Alman zabiti, Cəlil Məmmədquluzadənin "Dəli yığınca-

ğı"nda Hacı Cəfər, Nəbi Xəzrinin "Mirzə Şəfi"sində Barataşvili, Hüseyn Cavidin "İblis"ində Yaralı zabıt və sair... Anarın "Sizi deyib gəlmişəm" pyesində baş rol – Məmmədhasən əmi də, deyilənə görə, uğurlu alınıb.

Ekranada

Kinoda xırda rollarım çox olurdu. İlk böyük rolu Rasim Ocaqovun "Ad günü" filmində Mustafa oldu. Rasim müəllim mənə kinostudiyasının kafesində gördü və sınaq çəkilişlərinə çağırırdı. Ssenarini oxuyunca obraz o qədər üreyimə, xarakterimə yadı ki, ruhən dönüb oldum Mustafa. Moskvanın sifarişilə çəkilən həmin filmə 1978-ci ildə Azərbaycan Dövlət mükafatı, 1979-cu ildə Bakıda VIII Ümumittifaq televiziya filmləri festivalında I mükafat və 1980-ci ildə Berlində ADR televiziyasının diplomu verildi.

Onda artıq evli idim. O filmə çəkiləndə oğlumun 2, qızımın 1 yaşı vardı. Deyirlər, qızın ayağı sayalı olur – bunu öz təcrübəmdə gördüm. "Ad günü"ndən sonra Rasim Ocaqovun 5 filminə çəkildim. Axırkı film "Həm ticarət, həm ziyarət" oldu. Mənim kinoaktyor taleyimi Rasim Ocaqov müəyyən edib, – desəm, düz olar. İndiyə qədər çoxları mənə o rola görə şəkil bilirlər, adıma da küçədə Mustafa çağırırlar. Heyfləndiyim odur ki, "Həm ticarət, həm ziyarət"dən sonra uzun müddət kinoya çəkilməmişəm, illər gedib.

Amma teatr mənim gündəlik işimdir. İndi 79 yaşım var, əlbəttə yaş özünü göstərir. Onunla təsəlli tapıram ki, elə böyük aktyorlarımız olub ki, heç bu yaşa çatmayıblar. Mən 20-ci əsrdə yaşamışam, 21-ci əsrdən yaşadığım illər qənimətdir.

Teatr Xadimləri İttifaqında

Düz 8 il Teatr Xadimləri İttifaqında sədr müavini olmuşam, indi sədri əvəz edirəm. Məsuliyyətli işdir, amma kollektivlə əl-ələ verib işləyirik. Çoxlu tədbirlərimiz olur. Bu il mayın 15-də Mədəniyyət Nazirliyi ilə birgə "Qonaq teatr" layihəsinə start vermişik. Bölgə teatrlarını ittifaqa dəvət edirik, A.M.Şərifzadə adına səhnədə tamaşalarına baxırıq. Artıq 8 teatr qonağımız olub.

İttifaqın nizamnaməsinə görə, növbəti seçki gələn ilin oktyabrına düşür. O vaxta qədər mən sədr səlahiyyətlərini yerinə yetirəcəyəm, seçkilərdə isə yeni sədr seçiləcək. Görüləcək işlərimiz çoxdur.